

European Union

Ovaj Projekat finansira Evropska Unija

Tehnička pomoć Upravi carine Srbije za podršku modernizaciji carinskih sistema

Razmena poruka između privredinih subjekata i Uprave Carina

GSM Sistem za upravljanje garancijama

Referentna dokumenta:

Oznaka PROJEKTA: EuropeAid/131367/C/SER/RS

ISTORIJA REVIZIJE

Izd.	Rev.	Datum	Opis	Radnja*	Strana
0	1	18-10-2013	Prva verzija	I	Sve

(*) Radnja: I=Insert (ubaci) R=Replace (zameni)

SADRŽAJ

1	UVOD	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1.1	METODOLOGIJA	3
1.1.1	<i>Sekvencijalni dijagram .....</i>	<i>3</i>
1.2	SKRAĆENICE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1.3	STRUKTURA OVOG DOKUMENTA.....	4
2	PREGLED PORUKA	5
3	RAZMENA PORUKA ZA KORISNIKE GARANCIJA	6
3.1	REGISTRACIJA PRISTUPNIH KODOVA GARANCIJE	6
3.2	UPIT U GARANCIJU.....	7
4	RAZMENA PORUKA ZA GARANTE	9
4.1	UPIT U IZNOS GARANCIJA U UPOTREBI.....	9
5	RAZMENA PORUKA ZA IZDAVAOCE VAUČERA	10
5.1	REGISTRACIJA PRODATOG VAUČERA	10
5.2	ZAHTEV ZA PONIŠTAVANJE VAUČERA	11

1 Uvod

Svrha ovog dokumenta je da pomogne privrednim subjektima i proizvođačima softvera u razumevanju funkcionalnosti Sistema za upravljanje garancijama koje se baziraju na razmeni elektronskih poruka, kao i procesa kojima su uređena pravila u razmeni određenih poruka između aplikativnog softvera privrednih subjekata i sistema Uprave Carine.

Aplikativni softver koji će proizvođači softvera razviti za potrebe privrednih subjekata, treba u svemu da poštuje opise i specifikacije iz ovog dokumenta. U daljem tekstu, korišćemo pojam *Aplikacija* da označimo aplikativni softver iz prethodne rečenice.

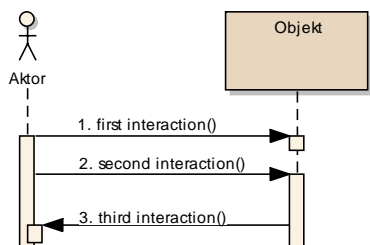
1.1 Metodologija

Funkcionalnosti Sistema za upravljanje garancijama (GMS), koje treba da budu pokrivena Aplikacijom, opisane su pomoću sekvencijalnih dijagrama. Procesi su dokumentovani uz pomoć tekstualnih opisa.

1.1.1 Sekvencijalni dijagram

Sekvencijalni dijagram je vrsta interaktivnog dijagrama koji pokazuje kako procesi međusobno funkcionišu u zajedničkom radu i kojim redosledom. Jedan sekvencijalni dijagram prikazuje interakcije objekata poređane određenim vremenskim redosledeom. On prikazuje objekte i klase koje su uključene u scenario i redosled poruka razmenjenih između objekata potrebnih za izvršavanje funkcionalnosti scenarija.

Paralelne vertikalne linije na sekvencijalnom dijagramu prikazuju različite procese ili objekte koji traju – deluju istovremeno, a horizontalne strelice – poruke koje se razmenjuju među njima onim redosledom kako su nastajali. Na ovaj način je omogućena specifikacija za izvršavanje scenarija grafičkim putem, a u skladu sa UML 2.0 označavanjem.

1.2 Skraćenice

AMS	Sistem upravljanja ovlašćenjima
CO	Carinarnica (office)
GMS	Sistem upravljanja garancijama
MRN	Referentni broj pošiljke

NCTS	Novi kompjuterizovani tranzitni sistem
NTA	Aplikacija nacionalnog tranzita
TAD	Tranzitni prateći document
e-TCD	Elektronska tranzitna carinska deklaracija u obliku poruke E_DEC_DAT (ND015)
TCD	Tranzitna carinska deklaracija(e)
TIN	Identifikacioni broj privrednog subjekta (PIB privrednog subjekta)
UML	Formalni jezik za modeliranje sistema
XML	Metod za opisivanje strukture poruka
XSD	XML šematska definicija

1.3 Struktura ovog dokumenta

Scenariji razmene poruka grupisani su prema ulozi carinarniceu čijoj nadležnosti je obavljanje sledećih poslova komunikacije:

- Komunikacija između korisnika garancije (to jest, glavnog obveznika, u daljem tekstu principala) i garantne carinarnice,
- Komunikacija između garanta i Garantne carinarnice,
- Opšta razmena podataka.

Svaki scenario za razmenu poruka definisan je kao redosled poruka koje se razmenjuju između privrednog subjekta (npr. korisnika garancije ili garanta) i Uprave carina Republike Srbije u spoljnom domenu.

2 Pregled poruka

Poruke koje mogu da razmenjuju Uprava carina Republike Srbije (preko Sistema za upravljanje garancijama) i privredni subjekti navedene su u sledećoj tabeli:

Kod	Skraćenica	Opis	Pošiljalac	Primalac
ND026A	E_ACC_COD	Zahtev za registraciju pristupnih kodova garancije	Korisnik garancije	UPRAVA CARINA
ND034A	E_GUA_QUE	Upit u garancije	Korisnik garancije Izdavalac vaučera Garant	UPRAVA CARINA
ND037A	E_GUA_RSP	Odgovor na upit u garancije	UPRAVA CARINA	Korisnik garancije Izdavalac vaučera Garant
ND221A	E_VOC_REQ	Zahtev za poništavanje vaučera	Izdavalac vaučera	UPRAVA CARINA
ND222A	E_VOC_RSP	Odgovor na zahtev za poništavanje vaučera	UPRAVA CARINA	Izdavalac vaučera
ND223A	E_ACC_RSP	Potvrda registracije pristupnih kodova	UPRAVA CARINA	Korisnik garancije
ND224A	E_IGV_INF	Individualna garancija Zahtev za prodaju vaučera	Izdavalac vaučera	UPRAVA CARINA
ND226A	E_IGV_RSP	Individualna garancija Registracija vaučera	UPRAVA CARINA	Izdavalac vaučera
ND234A	E_GUU_QUE	Upit za garantni iznos u upotrebi	Garant	UPRAVA CARINA
ND237A	E_GUU_RSP	Odgovor na upit za garantni iznos u upotrebi	UPRAVA CARINA	Garant
ND906A	E_FUN_NCK	Poruka o grešci	UPRAVA CARINA	Korisnik garancije Izdavalac vaučera Garant

Detaljni opisi ovih poruka i dozvoljeni scenario komunikacije opisani su u sledećim poglavljima.

Detaljna struktura poruka opisana je u XSD obliku. Radi lakšeg razumevanja, pripremljena je i HTML dokumentacija. XSD i HTML dokumentacija o porukama se nalazi u prilogu ovog dokumenta.

Ovlašćenje za elektronsku komunikaciju sa Garantnim carinarnicama, izdato od strane nadležne carinarnice i registrovano u AMS sistemu je preduslov za razmenu ovih poruka. Ovlašćenje za elektronsku komunikaciju sa Garantnim carinarnicama će sadržati spisak dozvoljenih poruka za razmenu zajedno sa njihovom namenom i redosledom, relevantnim pravilima i uslovima, koji su potrebni radi razumevanja definisanih grupa podataka i njihovih elemenata sadržanih u porukama.

3 Razmene poruka za Korisnike garancija

3.1 Registracija pristupnih kodova garancije

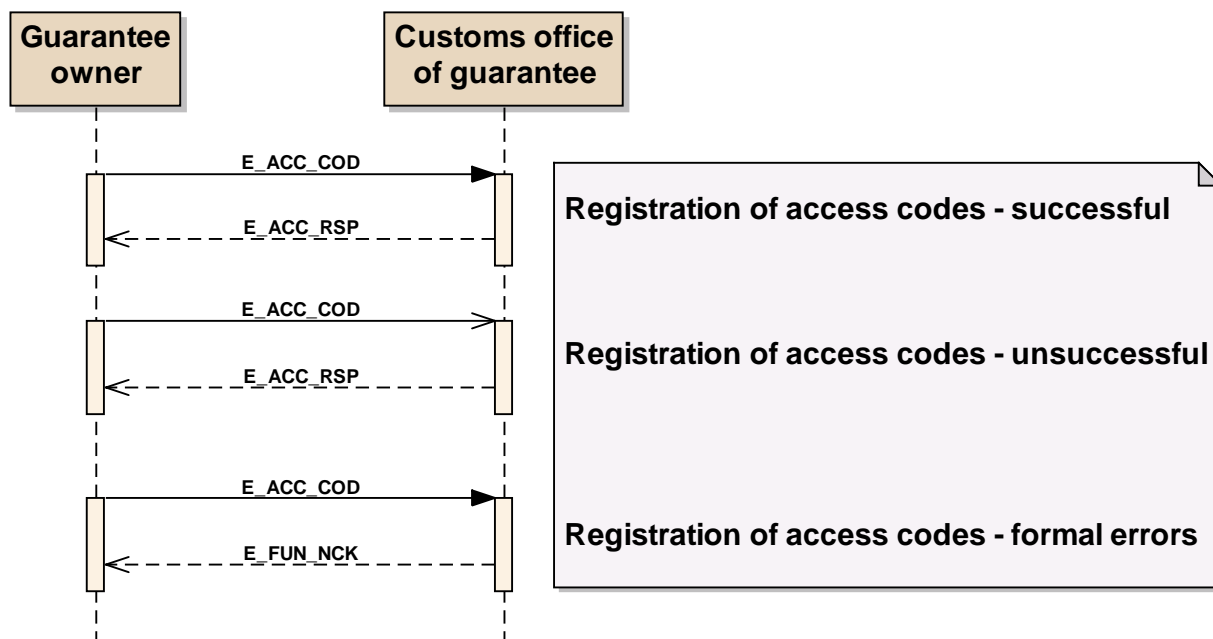
Kada principal ili njegov zastupnik podnese novu tranzitnu deklaraciju i iskoristi neku(e) od garancija, on mora uneti kod za pristup garanciji da bi dokazao da je on, kao lice koje podnosi deklaraciju, ovlašćeno (od strane principala) da koristi garanciju, koja je registrovana u GMS.

Svaka garancija sa šifrom 0 (oslobođenje od polaganja garancije), šifrom 1 (zajednička garancija) ili šifrom 9 (individualna garancija za višestuku upotrebu) će imati primarni i sekundarni pristupni kod. Primarni pristupni kod dodeljuje nadležna Garantna carinarnica prilikom izdavanja garancije njenom korisniku, i isti se ne koristi u tranzitnoj deklaraciji. Koristi ga principal za upravljanje i održavanje sekundarnih pristupnih kodova. Sekundarni pristupni kod koji dodeljuje principal se upotrebljava u tranzitnim deklaracijama.

Poruka E_ACC_COD (ND026) obaveštava Garantnu carinarnicu o novim sekundarnim pristupnim kodovima koje je dodelio Korisnik garancije, i koje će upotrebljavati Korisnik garancije. Ova poruka će sadržati sve važeće sekundarne pristupne kodove za određenu garanciju. Ako Korisnik garancije želi da promeni primarni pristupni kod, on će uneti podatke u polje „Novi primarni pristupni kod“ i pošto se uspešno okonča obrada poruke, primarni pristupni kod biće zamenjen novim.

Odgovor je poruka E_ACC_RSP (ND223) i ona sadrži:

- listu važećih sekundarnih pristupnih kodova koji su registrovani u GMS za određenu garanciju kada je E_ACC_COD (ND026) poruka uspešno obrađena;
- spisak otkrivenih grešaka, kada je E_ACC_COD (ND026) poruka neuspešno obrađena, i to:
  - o Nevažeći primarni kod,
  - o Neodgovarajući PIB Principala,
  - o Garancija nije važeća,
  - o Neregistrovana garancija.

Korisnik garancije, Garantna carinarnica, Registracija pristupnih kodova – uspešna, Registracija pristupnih kodova – neuspešna, Registracija pristupnih kodova – formalne greške

3.2 Upit u garanciju

Upit u garanciju može poslati ili Korisnik garancije (samo za one garancije gde je on principal) ili garant (samo za one garancije u kojima je on garant).

Podnosilac (to jest Korisnik garancije ili garant) može poslati upit u garanciju(e) porukom E_GUA_QUE (ND034). Na jedan upit se može dobiti odgovor za najviše 999 garancija. Za svaku posebno određenu garanciju potrebno je popuniti sledeća polja:

- Pristupni kod garancije (Garant nije u obavezi da ga unese),
- Tip upita (videti u daljem tekstu),
- Vremenski period od do (samo za tipove upita od 1 do 3).

Postoje sledeći tipovi upita:

- **1 = za upotrebu garancije** – odgovor sadrži listu upotreba garancije tokom određenog perioda (od – do). Na listi se nalaze MRN, iznos, valuta, datum zaduženja, datum razduženja i datum oslobođenja;
- **2 = za iskorišćenost garancije** – odgovor sadrži informacije o trenutnom stanju garancije – broj upotreba garancije, ukupno zaduženje i preostala raspoloživa sredstva;
- **3 = za upotrebu i iskorišćenost garancije** – odgovor sadrži oba tipa informacija opisanih pod upitom 1 i 2

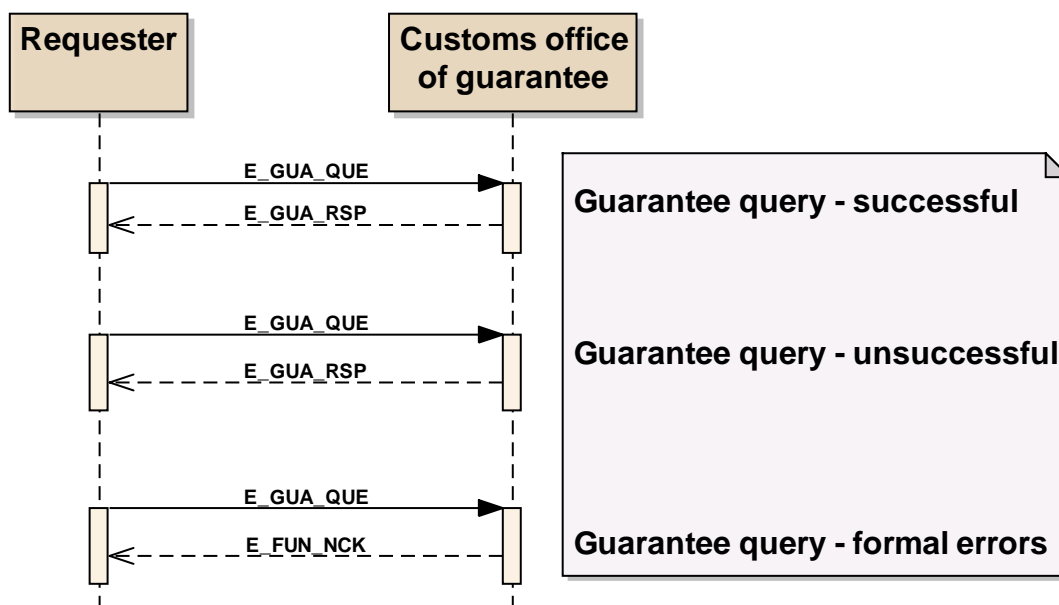

- **4 = za Opšte informacije o garanciji** – odgovor sadži opšte informacije o određenoj garanciji – referentni iznos, važnost, principala, garanta, ograničenu važnost (zemlje, roba...).

Upit može da sadrži garancije iz različitih Garantnih carinarnica (bilo srpskih bilo garantnih carinarnica strana ugovornica Konvencije o zajedničkom tranzitu). U slučaju da upit sadrži inostranu/e garanciju/e, obrada upita može trajati duže, zato što GMS sistem mora komunicirati sa inostranim carinskim administracijama – uglavnom se to izvršava u roku od 30 minuta.

Poruka sa odgovorom E_GUA_RSP (ND037) će sadržati, za svaku garanciju, ili tražene informacije u zavisnosti od tipa upita (kada je upit uspešno obrađen) ili razlog(e) zašto Garancija ne važi (kada upit nije uspešno obrađen). Mogući razlozi da Garancija ne bude važeća su:

- Neregistrovana garancija,
- Nevažeći garantni pristupni kod,
- Neodgovarajući PIB principala (odnosno korisnika garancije).

Podnosilac, Garantna carinarnica, Upit za garanciju – uspešan, Upit za garanciju – neuspešan, Upit za garanciju – formalne greške

4 Razmene poruka za garante

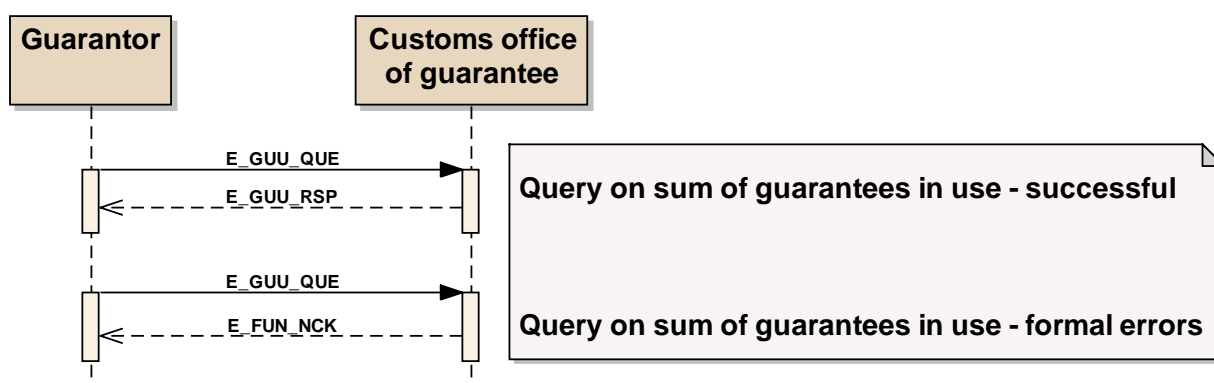
Kako bi mogao da komunicira, svaki garant treba da ima važeće ovlašćenje za elektronsku komunikaciju u tranzitnoj proceduri sa Garantnim carinarnicama, a ovlašćenje će izdati nadležni carinski organ.

Garant može poslati upit u garanciju u slučajevima kada je on u svojstvu garanta – videti poglavlje o.

4.1 Upit u iznos garancija u upotrebi

Garant može poslati upit za iznos garancija u upotrebi. Postoje dve opcije za ovaj upit:

- **Upit za iznos garancija u upotrebi** (to jest za sve korisnike garancija) – ako u poruci E_GUU_QUE (ND234) garant unese samo svoj PIB (a ne PIB Principala), u poruci sa odgovorom E_GUU_RSP (ND237) dobiće listu svih identifikacionih brojeva privrednih subjekata – PIBova (tj, Korisnika garancija), kao i stanje njihovih garancija.
- **Upit za određenog Korisnika garancije** – ako u poruci E_GUP_QUE (ND234) garant unese i svoj PIB i PIB Principala, onda će u poruci sa odgovorom E_GUP_RSP (ND237) on dobiti i referentnu sumu i trenutni bilans stanja određenog Principala.

Garant, Garantna carinarnica, Upit za iznos garancija u upotrebi – uspešan, Upit za iznos garancija u upotrebi – formalne greške

5 Razmene poruka za Izdavaoce vaučera

5.1 Registracija Prodatog vaučera

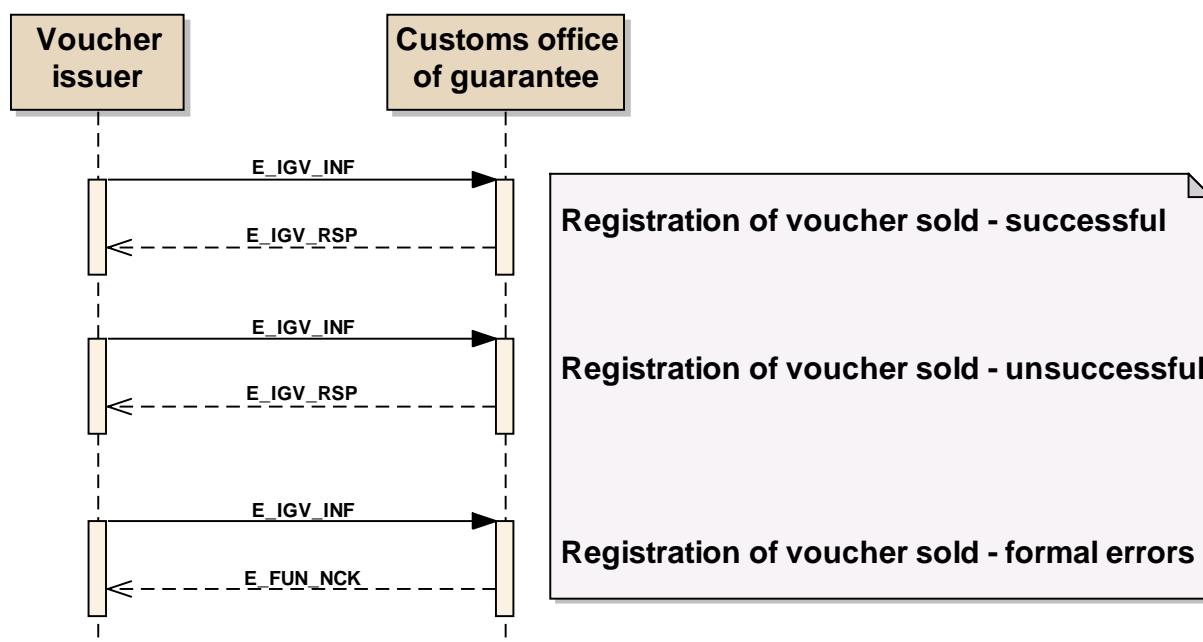
Svaki prodati vaučer treba da bude registrovan u Sistemu za upravljanje garancijama (GMS) pre nego što ga garant izda Korisniku garancije (to jest principalu).

Garant, to jest Izdavalac vaučera, snosi odgovornost za registraciju prodatog vaučera u Sistemu upravljanja garancijama (GMS). Garant, to jest Izdavalac vaučera, treba da pošalje poruku E_IGV_INF (ND224A) nadležnoj Garantnoj carinarnici (Centrala UPRAVE CARINA). Posle obrade ove poruke, GMS sistem će garantu, to jest Izdavaocu vaučera, poslati natrag poruku E_IGV_RSP (ND226A) ili Poruku o grešci E_FUN_NCK.

Poruka E_IGV_INF omogućava registracije više od jednog vaučera u isto vreme (grupa podataka „Garantna referenca“ se može ponoviti do 999 puta). Ako poruka E_IGV_INF bude odbijena slanjem Poruke o grešci E_FUN_NCK, svi vaučeri uključujući i onaj odbijen porukom E_IGV_INF će biti odbijeni (bez obzira u kom vaučeru je otkrivena greška) i treba ih ponovo podneti na registraciju.

Poruka sa odgovorom E_IGV_RSP (ND226A) za svaki podneti vaučer mora sadržati sledeće informacije:

- Ako je uspela registracija, onda će polja sa datumom važenja i vremenskom oznakom na Vaučeru biti popunjena;
- Ako registracija nije bila uspešna, onda se moraju uneti razlozi zašto je Garancija nevažeća. U tom slučaju mogu se pojaviti sledeći problemi:
  - Duplirani GRN,
  - Neodgovarajući PIB garanta,
  - Ovlašćenje za izdavanje vaučera ne postoji,
  - Ovlašćenje za izdavanje vaučera ne dopušta izdavanje vaučera sa ograničenom važnošću,
  - Nedostatak sredstava.

Izdavalac vaučera, Garantna carinarnica, Registracija prodatog vaučera – uspešna, Registracija prodatog vaučera – neuspešna, Registracija prodatog vaučera – formalne greške

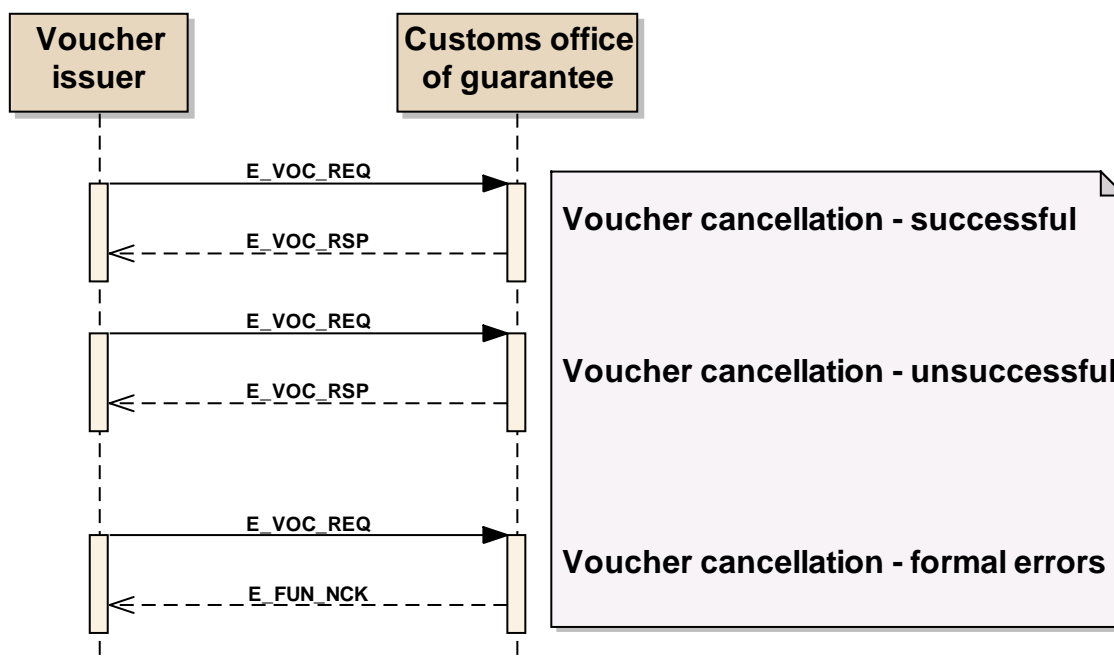
5.2 Zahtev za poništavanje vaučera

Garant, to jest Izdavalac vaučera, može da poništi prodati vaučer (samo kada je prodati vaučer već registrovan u GMS).

Poruka E_VOC_REQ (ND221) omogućava garantu, Izdavaocu vaučera, da zahteva poništavanje prodatog vaučera.

Poruka sa odgovorom E_VOC_RSP (ND222) obaveštava garanta, Izdavaoca vaučera, o ishodu traženog zahteva za poništavanje vaučera. Za uspešno poništavanje poruka E_VOC_REQ će sadržati datum i vreme poništavanja svakog vaučera. U slučaju neuspešnog poništavanja, poruka će sadržati neki od sledećih razloga za odbijanje poništavanja:

- Neregistrovan GRN,
- Nije moguće poništiti vaučer (na primer, zato što je već bio poništen...),
- Neodgovarajući PIB.

Izdavalac vaučera, Garantna carinarnica, Poništavanje vaučera – uspešno, Poništavanje vaučera – neuspešno, Poništavanje vaučera – formalne greške

The contents of this publication are the sole responsibility of Saga-Aquasoft-Komix Consortium and can in no way be taken to reflect the views of the European Union